

32004R0551

L 96/20

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

31.3.2004

UREDBA (ES) št. 551/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 10. marca 2004****o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu****(uredba o zračnem prostoru)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

nega evropskega neba s postopnim, bolj integriranim upravljanjem zračnega prostora in razvojem novih konceptov in postopkov za upravljanje zračnega prometa.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,(4) Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 (okvirna uredba) ⁽⁵⁾ določa okvir za oblikovanje enotnega evropskega neba.ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,

(5) V členu 1 Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, podpisane v Chicagu leta 1944, države podpisnice te konvencije priznavajo, da „ima vsaka država popolno in izključno suverenost nad zračnim prostorom svojega ozemlja“. In v okviru te suverenosti države članice Skupnosti izvajajo pristojnosti javnega organa pri nadzoru zračnega prometa, ob upoštevanju veljavnih mednarodnih konvencij.

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾, in z vidika skupnega besedila, ki ga je odobril Spravni odbor 1. decembra 2003,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Oblikovanje enotnega evropskega neba zahteva usklajen pristop z namenom, da se uredi organiziranost in uporaba zračnega prostora.

(6) Zračni prostor, ki je skupni vir za vse kategorije uporabnikov, mora biti mogoče uporabljati prilagodljivo, pošteno in pregledno, ob upoštevanju potreb držav članic, ki jih imajo glede varnosti in obrambe, in njihovih obveznosti v okviru mednarodnih organizacij.

(2) V svojem poročilu novembra 2000 je Skupina na visoki ravni za enotno evropsko nebo menila, da je zračni prostor treba načrtovati, urediti in strateško upravljati na evropski ravni.

(7) Učinkovito upravljanje zračnega prostora je bistveno za povečanje zmogljivosti sistema služb zračnega prometa, za optimalni odgovor na zahteve različnih uporabnikov in za doseganje najboljše prilagodljivosti pri uporabi zračnega prostora.

(3) V sporočilu Komisije o oblikovanju enotnega evropskega neba dne 30. novembra 2001 je izražena zahteva za strukturno reformo, ki bi omogočila oblikovanje enot-

⁽¹⁾ UL C 103 E, 30.4.2002, str. 35.⁽²⁾ UL C 241, 7.10.2002, str. 24.⁽³⁾ UL C 278, 14.11.2002, str. 13.⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 3. septembra 2002 (UL C 272, 13.11.2003, str. 316), Skupno stališče Sveta z dne 18. marca 2003 (UL C 129, 3.6.2003, str. 11) in stališče Evropskega parlamenta z dne 3. julija 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. januarja 2004 in Odločba Sveta z dne 2. februarja 2004.

(8) Dejavnosti Eurocontrola potrjujejo, da realno ni mogoče ločeno razvijati mreže zračnih poti in strukture zračnega prostora, kajti vsaka posamezna država članica je sestavni del evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (EATMN) tako v Skupnosti kakor tudi zunaj nje.

⁽⁵⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 1.

- (9) Za splošni zračni promet na zračnih poteh v zgornjem zračnem prostoru je treba postopno uvesti bolj integrirani operativni zračni prostor; zato je treba ustrezno določiti povezave med zgornjim in spodnjim zračnim prostorom.
- (10) Evropsko zgornje letalsko informacijsko področje (EUIR), ki zajema zgornji zračni prostor v pristojnosti držav članic v okviru te uredbe, mora olajšati skupno načrtovanje in objavo letalskih informacij, da bi se odpravila regionalna ozka grla.
- (11) Uporabniki zračnega prostora se soočajo z različnimi pogoji dostopa do zračnega prostora in nimajo enake svobode gibanja znotraj zračnega prostora. Vzrok temu je pomanjkanje usklajenosti v klasifikaciji zračnega prostora.
- (12) Preureditev zračnega prostora mora temeljiti na operativnih zahtevah ne glede na obstoječe meje. Skupna splošna načela za oblikovanje enotnih funkcionalnih blokov zračnega prostora je treba izdelati po posvetovanju z Eurocontrolom in na podlagi njegovih tehničnih nasvetov.
- (13) Bistvenega pomena je, da se doseže skupna, usklajena struktura zračnega prostora v smislu zračnih poti in sektorjev, da sedanja in prihodnja organizacija zračnega prostora temelji na skupnih načelih ter da se zračni prostor oblikuje in upravlja v skladu z usklajenimi pravili.
- (14) Koncept prilagodljive uporabe je treba uporabljati učinkovito; optimizirati uporabo sektorjev zračnega prostora, zlasti v obdobjih prometnih konic v splošnem zračnem prometu in v conah zračnega prostora z veliko gostoto prometa ob sodelovanju med državami članicami glede uporabe teh sektorjev za vojaške operacije in usposabljanje. V ta namen je treba dodeliti ustrezne vire za učinkovito izvajanje koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora, pri čemer se upoštevajo tako potrebe civilnih kakor vojaških organov.
- (15) Države članice si morajo prizadevati za sodelovanje s sosednjimi državami članicami, da bi se koncept prilagodljive uporabe zračnega prostora uporabljal prek nacionalnih meja.
- (16) Enotno in pravočasno upravljanje zračnega prostora in izvajanje sprememb sta omejena zaradi razlik v organiziranosti sodelovanja med civilnimi in vojaškimi organi.

Uspeh enotnega evropskega neba je odvisen od učinkovitega sodelovanja med civilnimi in vojaškimi organi, brez poseganja v posebne pravice in odgovornosti držav članic na področju obrambe.

- (17) Vojaške operacije in usposabljanje je treba zavarovati vedno, kadar lahko uporaba skupnih načel in meril škodljivo vpliva na njihovo varno in učinkovito izvajanje.
- (18) Za izboljšanje učinkovitosti pri upravljanju pretoka zračnega prometa je treba uvesti primerne ukrepe s tem, da se nudi pomoč obstoječim operativnim enotam, vključno Centralni enoti Eurocontrola za upravljanje pretoka zračnega prometa, ki bi zagotavljale učinkovito letenje.
- (19) V skladu s časovnim načrtom in ustreznimi študijami je zaželen razmislek o razširitvi koncepta zgornjega zračnega prostora na spodnji zračni prostor –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNO

Člen 1

Cilj in področje uporabe

1. Ta uredba se v okviru področja uporabe okvirne uredbe nanaša na organiziranost in uporabo zračnega prostora na enotnem evropskem nebu. Cilj te uredbe je podpreti koncept postopno bolj integriranega operativnega zračnega prostora v kontekstu skupne prometne politike in uvesti skupne postopke za snovanje, načrtovanje in upravljanje, ki zagotavljajo učinkovito in varno upravljanje zračnega prometa.

2. Uporaba zračnega prostora omogoča, da navigacijske službe zračnega prometa delujejo kot koherentna in logična celota v skladu z Uredbo (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (uredba o zagotavljanju služb) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 10.

3. Ta uredba se brez poseganja v člen 10 uporablja za zračni prostor znotraj ICAO področij EUR in AFI, kjer države članice zagotavljajo službe zračnega prometa v skladu z uredbo o zagotavljanju služb. Države članice lahko to uredbo uporabljajo tudi za zračni prostor znotraj drugih ICAO področij, ki so v njihovi pristojnosti pod pogojem, da o tem obvestijo Komisijo in druge države članice.

4. Letalska informacijska področja, zajeta v zračnem prostoru, za katerega se uporablja ta uredba, so objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*.

POGLAVJE II

ARHITEKTURA ZRAČNEGA PROSTORA

Člen 2

Nivo razdelitve

Za nivo razdelitve, ki deli zgornji zračni prostor od spodnjega zračnega prostora, je določen nivo letenja 285.

O odstopanjih od nivoja razdelitve, ki so upravičena glede na operativne zahteve, se je mogoče dogovoriti z zadevnimi državami članicami v skladu s postopkom iz člena 5(3) okvirne uredbe.

Člen 3

Evropsko zgornje letalsko informacijsko področje (EUIR)

1. Skupnost in države članice si prizadevajo, da bi ICAO uvedla in priznala enotno EUIR. Najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te uredbe bo Komisija v ta namen, za zadeve, ki so v pristojnosti Skupnosti, predložila priporočilo Svetu v skladu s členom 300 Pogodbe.

2. EUIR je namenjeno pokrivanju zračnega prostora v pristojnosti držav članic v skladu s členom 1(3) in lahko vključuje zračni prostor evropskih tretjih držav.

3. Vzpostavitev EUIR ne posega v odgovornost držav članic glede določitve izvajalcev služb zračnega prometa za zračni prostor v njihovi pristojnosti v skladu s členom 8(1) uredbe o zagotavljanju služb.

4. Države članice ohranijo svoje obveznosti do ICAO v okviru geografskih meja letalskih informacijskih področij v zgornjem zračnem prostoru in letalskih informacijskih področij, ki jim jih je zaupala ICAO na dan začetka veljavnosti te uredbe.

5. Brez poseganja v objavo letalskih informacij držav članic in v skladu s to objavo Komisija v tesnem sodelovanju z Eurocontrolom usklajuje enotno objavo letalskih informacij, ki se nanašajo na EUIR, pri čemer upošteva ustrezne predpise ICAO.

Člen 4

Klasifikacija zračnega prostora

Komisija in države članice oblikujejo EUIR v skladu s postopno uskladitvijo klasifikacije zračnega prostora z namenom, da se zagotovi nemoteno zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa v okviru enotnega evropskega neba. Ta skupni pristop temelji na poenostavljeni uporabi klasifikacije zračnega prostora, kakor jo opredeljuje Eurocontrolova strategija glede zračnega prostora za države Evropske konference civilnega letalstva v skladu s standardi ICAO.

Potrebna pravila za izvajanje na tem področju se določijo v skladu s postopkom iz člena 8 okvirne uredbe.

Člen 5

Preureditev zgornjega zračnega prostora

1. Da bi dosegli največjo možno zmogljivost in učinkovitost mreže za upravljanje zračnega prometa znotraj enotnega evropskega neba in ohranili visoko stopnjo varnosti se izvede preureditev zgornjega zračnega prostora v funkcionalne bloke zračnega prostora.

2. Funkcionalni bloki zračnega prostora med drugim:

- (a) se opirajo na varnostno analizo;
- (b) omogočajo optimalno uporabo zračnega prostora ob upoštevanju prometnih tokov v zračnem prometu;
- (c) so upravičeni zaradi njihove celotne dodane vrednosti vključno optimalne uporabe tehničnih in človeških virov na osnovi analiz stroškov in koristi;
- (d) zagotavljajo nemoten in prilagodljiv prenos odgovornosti za kontrolo zračnega prometa med službe zračnega prometa;

(e) zagotavljajo združljivost med konfiguracijama zgornjega in spodnjega zračnega prostora;

(f) so usklajeni s pogoji, ki izhajajo iz regionalnih sporazumov, sklenjenih v okviru ICAO; in

(g) upoštevajo regionalne sporazume, ki obstajajo na dan začetka veljavnosti te uredbe, zlasti tiste z evropskimi tretjimi državami.

3. O skupnih splošnih načelih glede oblikovanja in spreminjanja funkcionalnih blokov zračnega prostora se odloča v skladu s postopkom iz člena 8 okvirne uredbe.

4. Funkcionalni blok zračnega prostora je mogoče oblikovati le v medsebojnem soglasju med vsemi državami članicami, ki so pristojne za katerikoli del zračnega prostora, vključenega v blok, ali z izjavo ene države članice, če je zračni prostor, ki ga blok zajema, v celoti v njeni pristojnosti. Država članica ali države članice sprejemajo sklepe šele potem, ko so se posvetovali z zadevnimi stranmi, Komisijo in drugimi državami članicami.

5. Kadar se funkcionalni blok zračnega prostora nanaša na zračni prostor, ki je v celoti ali delno v pristojnosti dveh ali več držav članic, naj sporazum, s katerim se določi ta blok, vsebuje potrebne določbe o načinu spreminjanja tega bloka in načinu umika države članice iz bloka ter prehodne ureditve.

6. Kadar nastanejo težave med dvema državama članicama ali več državami članicami glede čezmejnega funkcionalnega bloka zračnega prostora, ki zadeva zračni prostor v njihovi pristojnosti, lahko zadevne države članice skupaj predložijo zadevo Odboru za enoto nebo, da poda svoje mnenje. Mnenje se naslovi na zadevne države članice. Ne glede na odstavek 4, države članice takšno mnenje upoštevajo, da bi našle rešitev.

7. O sklepih iz odstavkov 4 in 5 je Komisija uradno obveščena z namenom, da se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*. V objavi se določi datum začetka veljavnosti s tem povezane odločbe.

Člen 6

Optimalna ruta in načrtovanje sektorja v zgornjem zračnem prostoru

1. Skupna načela in merila za oblikovanje rut in sektorja se določijo zato, da se zagotovi varna, ekonomsko učinkovita in

okolju prijazna uporaba zračnega prostora. Oblikovanje sektorjev mora biti združljivo zlasti z določitvijo rut.

2. Potrebna pravila za izvajanje na področju, ki ga zajema odstavek 1, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 8 okvirne uredbe.

3. Odločbe o oblikovanju ali spremembi rut in sektorjev morajo potrditi države članice, ki so pristojne za zračni prostor, za katerega se te odločbe uporabljajo.

POGLAVJE III

PRILAGODLJIVA UPORABA ZRAČNEGA PROSTORA NA ENOTNEM EVROPSKEM NEBU

Člen 7

Prilagodljiva uporaba zračnega prostora

1. Države članice ob upoštevanju organiziranosti vojaških vidikov v svoji pristojnosti, zagotavljajo enotno uporabo koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora, kakor ga opredeljuje ICAO in razvija Eurocontrol z namenom, da bi olajšale upravljanje zračnega prostora in upravljanje zračnega prometa v okviru skupne prometne politike.

2. Države članice pošljejo Komisiji letno poročilo o uporabi koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora v svoji pristojnosti v okviru skupne prometne politike.

3. Kadar je po poročilih, ki jih predložijo države članice, treba okrepiti in uskladiti uporabo koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora na enotnem evropskem nebu, se sprejmejo pravila za izvajanje v kontekstu skupne prometne politike v skladu s postopkom iz člena 8 okvirne uredbe.

Člen 8

Začasna ukinitvev

1. Kadar uporaba člena 7 povzroča pomembne operativne težave, smejo države članice začasno ukiniti takšno uporabo pod pogojem, da o tem takoj obvestijo Komisijo in druge države članice.

2. Po uvedbičasne ukinitve se lahko izvedejo prilagoditve pravilom, sprejetim na podlagi člena 7(3), za zračni prostor v pristojnosti zadevne države članice ali držav članic, skladno s postopkom iz člena 8 okvirne uredbe.

— prednostna pravila o dostopu do zračnega prostora za splošni zračni promet, zlasti v obdobjih zastojev in v kriznih obdobjih.

Člen 9

Upravljanje pretoka zračnega prometa

1. Izvedbena pravila za upravljanje pretoka zračnega prometa se določijo v skladu s postopkom iz člena 8 okvirne uredbe z namenom optimizirati razpoložljive zmogljivosti pri uporabi zračnega prostora in spodbuditi procese upravljanja pretoka zračnega prometa. Ta pravila temeljijo na preglednosti in učinkovitosti ter jamčijo, da se zmogljivosti zagotavljajo na prilagodljiv način, pravočasno in v skladu s priporočili iz ICAO regionalnega načrta letalske navigacije, za evropsko regijo.

2. Izvedbena pravila podpirajo operativne odločitve izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, upravljavcev letališč in uporabnikov zračnega prostora ter zajemajo naslednja področja:

- (a) načrtovanje letenja;
- (b) uporabo razpoložljivih zmogljivosti zračnega prostora med vsemi fazami letenja, vključno dodeljevanje slotov; in
- (c) uporabo zračnih poti s strani splošnega zračnega prometa, vključno
  - oblikovanje enotne publikacije za orientacijo rut in prometa,
  - možnosti za preusmeritev splošnega zračnega prometa s področij zastojev, in

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 10

Pregled

V okviru občasnih rednih pregledov iz člena 12(2) okvirne uredbe Komisija konča pričakovano študijo o pogojih za uporabo konceptov iz členov 3, 5 in 6 za spodnji zračni prostor v prihodnje.

Na osnovi zaključkov študije in glede na dosežen napredek Komisija najpozneje 31. decembra 2006 predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, kateremu po potrebi priloži predlog za razširitev uporabe teh konceptov na spodnji zračni prostor ali za določitev drugih ukrepov. Če je takšna razširitev predvidena, naj se ustrezne odločbe sprejmejo po možnosti do 31. decembra 2009.

Člen 11

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 10. marca 2004

Za Evropski parlament

Predsednik

P. COX

Za Svet

Predsednik

D. ROCHE